

Rosenberg Imre

Én, Imre, zsidó nevemen Rosenberg Ábrahám Jehuda 1921. február tizedikén születtem, Abaújszántón. Nagyon jó családban nőttem fel, mindkét oldalról sok szeretetet kaptam. Már négyéves koromtól jártam a héderbe, tanultam írni és olvasni héberül. A zsidó kisfiúk már négyéves korukban kezdik az iskolát.

Amikor hat éves lettem, beírtak az elemi iskolába, majd tizennégy éves koromig polgári iskolába jártam. Azután a talmudiskolában tanultam.

Minden reggel tfilint légoztam és imádkoztam, és így teszek a mai napig is.

Nekem egy csodálatos, meleg családom volt, én voltam a nagymamám kedvence, mivel a többi unoka Szlovákiában [Csehszlovákiában] élt, Abaújszántón pedig én voltam az első unokájuk. A szüleim és a nagyszüleim nagyon jól kijöttek egymással. Közvetlen szomszédok voltunk, az apám üzlete pedig a[z apai] nagyszüleim házában volt.

1937-ben meghalt az apám. Tizenhat éves voltam, és mivel én voltam a legidősebb fiú, nekem kellett a családfenntartónak lennem. Volt néhány alkalmazottunk, én fejlesztettem tovább az üzletet, vesződtem vele, és elég sikeresen vezettem.

1940-ben elvették az iparigazolványunkat, úgyhogy többé nem tudtam vinni az üzletet [lásd: zsidótörvények Magyarországon]. De azért tovább dolgoztam, és amíg be nem kellett vonulnom munkaszolgálatra 1944-ben, anyám és a két testvérem elég jól el volt látva. Ez a gondoskodás azonban nem sokat segített rajtuk, minthogy a nácik Auschwitzba hurcolták őket.

Szerintem egy zsidó embernek, aki ragaszkodik a zsidósághoz, sokat kell tudnia a zsidó kultúráról és filozófiáról. Minden reggel elmegyek a templomba. Gyakorolom magam ezekben a tudományokban, még mindig tanulok otthon, és tanítok a zsinagógában zsidó ismereteket és zsidó gondolkodást.